

Till kreditinstituten

Till kreditinstitutens holdingsammanslutningar

FÖRESKRIFT OM BOKFÖRING I KREDITINSTITUT

Finansinspektionen meddelar med stöd av 14 § 1 mom. lagen om finansinspektionen följande föreskrift om bokföring i kreditinstitut.

1 Räckvidd

Kreditinstituten skall föra sina räkenskaper enligt denna föreskrift. Om inte något annat följer av denna föreskrift skall kreditinstituten i sin bokföring dessutom följa bokföringslagen samt handels- och industriministeriets föreskrifter och bokföringsnämndens allmänna anvisningar som meddelats med stöd av bokföringslagen.

Vad som i denna föreskrift sägs om kreditinstitut tillämpas på motsvarande sätt på finansinstitut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp. Föreskriften tillämpas inte på sådana tjänsteföretag som avses i kreditinstitutslagen.

Vad som i denna föreskrift sägs om bokslut och räkenskapsperiod tillämpas på motsvarande sätt på delårsrapporter i depositionsbanker enligt Finansinspektionens föreskrift 106.15 och på delårsrapporter i kreditinstitut som är föremål för offentlig handel enligt Finansinspektionens anvisning 106.13.

2 Allmänna principer om redovisning av affärshändelser

Avvikande från bestämmelserna i 2 kap. 4 § bokföringslagen skall affärshändelserna bokföras kronologiskt och systematiskt utan dröjsmål för varje dag. Noteringarna får göras systematiskt som sammanställningar för varje dag.

Enligt 2 kap. 1 § bokföringslagen avses med affärshändelser utgifter, inkomster, finansiella transaktioner samt därtill hörande rättelse- och överföringsposter.

På kreditinstituten tillämpas inte 3 kap. om utförande av rättelseanteckning i handels- och industriministeriets beslut om de metoder som skall användas vid bokföring (47/1998).

Om affärshändelserna har bokförts enligt kontantprincipen skall posterna, fränsett mindre affärshändelser, före bokslutet korrigeras och kompletteras enligt

prestationsprincipen och sådana värdepappersköp och värdepappersförsäljningar och andra kontrakt som clearas och avvecklas efter kontraktsdagen enligt kontraktsdagen.

3 Bokföringsmaterial och förvaring av bokföringsmaterial

Kreditinstituten får upprätta verifikationerna och göra noteringarna i bokföringen i maskinläsbart datamedium förutsatt att de vid behov kan tas fram i vanlig läsbar skriftlig form såsom föreskrivs i 2 kap. 8 § bokföringslagen.

Om både verifikationerna och bokföringsnoteringarna samtidigt förvaras i ett maskinläsbart datamedium skall kreditinstitutet enligt 1 kap. 2 § i handels- och industriministeriets beslut om de metoder som skall användas vid bokföring ha till sitt förfogande ett datasystem eller en metod varigenom valda uppgifter eller händelser i bokföringsmaterialet vid behov skall kunna granskas och överföras till ett annat maskinläsbart datamedium utan oskäligt dröjsmål.

På bokföringsmaterial som uppstått före den 1 februari 1998 får kreditinstitutet också tillämpa bestämmelserna om upprättande och förvaring av bokföringsmaterial i ett maskinläsbart datamedium enligt 1 kap. i handels- och industriministeriets ovannämnda beslut (4 kap. 3 § 2 mom.). Kreditinstitutet skall genom avstämning visa att det bokföringsmaterial som lagras på detta sätt motsvarar det ursprungliga bokföringsmaterialet i läsbar form.

4 Förvaring av bokföringsmaterial utomlands

En utländsk filials verifikationer och korrespondens om affärshändelser och annat sådant bokföringsmaterial får förvaras i filialen, dock med beaktande av bestämmelserna i handels- och finansministeriets beslut om tillfällig förvaring av bokföringsmaterial utomlands (49/1998) i fråga om uppgifter som skall lämnas till revisorer och myndigheter.

Verifikation som den bokföringsskyldige upprättat i Finland får föras till en annan stat för bokföring och upprättande av bokslut enligt bestämmelserna i 2 § i handels- och industriministeriets beslut om tillfällig förvaring av bokföringsmaterial utomlands.

5 Redovisning av kreditförluster

Kreditinstituten skall regelbundet bedöma kreditkvaliteten hos sina utestående fordringar så att osäkra fordringar kan identifieras så tidigt som möjligt. Vid bedömningen, som åtminstone alltid skall göras då årsbokslutet och delårsrapporterna upprättas, beaktas de ekonomiska förhållandena och andra omständigheter på balansdagen som kan påverka kreditkvaliteten i väsentlig grad.

Med hjälp av systemen skall det vara möjligt att för varje fordran löpande kontrollera

- fordrans obetalda kapital (bruttobelopp)
- specifika kreditförlustreserveringar under tidigare räkenskapsperioder
- räntefordran beräknad enligt fordrans bruttobelopp
- ökning och återföringar av specifika kreditförlustreserveringar
- fordringar som under räkenskapsperioden nedskrivits som konstaterade kreditförluster mot specifika kreditförlustreserveringar
- fordringar som under räkenskapsperioden nedskrivits direkt som konstaterade kreditförluster
- betalningar som influiter på fordringar som nedskrivits som konstaterade kreditförluster.

Specifika kreditförlustreserveringar, varmed avses reserveringar för individuella fordringar (ingår i begreppet *riktade* kreditförlustreserveringar enligt föreskrift 106.1), skall redovisas i bokföringssystemen omedelbart då det konstaterats befogat. Besluten om specifika kreditförlustreserveringar och om nedskrivning av fordringar som konstaterade kreditförluster skall vara skriftliga och förvaras enligt 2 kap. 10 § bokföringslagen.

Specifika kreditförlustreserveringar redovisas i bokföringssystemen oberoende av förväntad försäkringsersättning. Den förväntade försäkringsersättningen avräknas i bokföringssystemen från den specifika kreditförlustreserveringen separat för varje fordran så att bruttobeloppet av den specifika kreditförlustreserveringen och det avräknade beloppet löpande kan kontrolleras separat. Förväntade försäkringsersättningar redovisas i bokföringssystemen enligt ovan när skadeanmälan har gjorts till försäkringsbolaget och försäkringsbolaget har bekräftat att anmälan mottagits.

Om indrivningen av nedskrivna fordringar fortsätter, skall dessa fordringar och förändringarna i dem redovisas så att de löpande kan kontrolleras. Av registret skall också framgå beslutet om att indrivningen avslutats.

Kreditkvaliteten hos fordringarna skall i regel bedömas separat för varje fordran. Om kreditinstitutet emellertid bedömer det som sannolikt att en viss grupp fordringar har medfört kreditförluster men att dessa ännu inte kan hänföras till enskilda fordringar, skall en gruppvis kreditförlustreservering göras (ingår i begreppet *riktade* kreditförlustreserveringar enligt föreskrift 106.1).

Kreditinstitutet kan göra kreditförlustreserveringar för en enskild kund eller en grupp av kunder eller fordringar för

- 1) fordringar på ett visst land eller en viss bransch vilka väntas medföra förluster som vid bokslutstidpunkten inte kan hänföras till någon enskild fordran eller kund

- 2) en till antalet stor grupp av likartade, till beloppet små fordringar, om de befarade kreditförlusterna av fordringarna på ett tillförlitligt sätt kan beräknas med statistiska metoder.

Gruppvisa kreditförlustreserveringar skall dokumenteras genom skriftliga beslut med bilagda uppgifter om grupperingsprinciperna, eventuella tidigare redovisade kreditförluster för gruppen och tillämpad beräkningsmetod. Finansinspektionen skall informeras om gruppvisa kreditförlustreserveringar. De gruppvisa reserveringarna bör beräknas med tillräcklig försiktighet för att kompensera inexaktheten i beräkningsmetoden.

En gruppvis kreditförlustreservering betraktas som ett förstadium till specifika kreditförlustreserveringar för enskilda fordringar, och så snart det finns tillräckligt information för identifiering av kreditförlusterna skall den gruppvisa kreditförlustreserveringen ersättas av specifika kreditförlustreserveringar för enskilda fordringar eller nedskrivning som konstaterad kreditförlust.

Med konstaterad kreditförlust avses att fordran nedskrivs i bokföringssystemet och relaterade system. Fordran skall helt eller delvis nedskrivas i bokföringen som konstaterad kreditförlust när det i fråga om gäldenären och eventuella andra som ansvarar för skulden har konstaterats att

- 1) det i en företagskunds konkurs har gjorts slutredovisning eller konkursförvaltningen har gett ett intyg över utdelningen i konkursen
- 2) säkerheterna för en fordran på en privatkund har realiserats och kunden har visat sig vara insolvent efter minst ett resultatlöst utmätningsförsök
- 3) med en företagskund eller en privatkund har ingåtts ackord eller något annat avtal eller domstol har meddelat beslut enligt vilket kreditinstitutet för gott avstår från eller förpliktas att avstå från att helt eller delvis indriva det utestående kapitalet
- 4) kreditinstitutet har beslutat att upphöra med indrivningen av fordran eller på annat sätt förlorat sin rätt att indriva den.

Fordringarna och de uppgifter som behövs för beräkning av räntan på dem skall förvaras i bokföringssystemen tills fordringarna nedskrivs som konstaterade kreditförluster.

6 Redovisning av poster utanför balansräkningen

Kreditinstitutets garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen inklusive ränte-, valuta- och aktierelaterade derivatkontrakt och övriga derivatinstrument skall redovisas så att de och förändringarna i dem löpande kan kontrolleras. Kontrakt som tecknats i säkringssyfte skall redovisas så att säkringssyfte och säkrade poster löpande kan kontrolleras. Sådana register skall förvaras enligt bestämmelserna i 2 kap. 10 § bokföringslagen.